

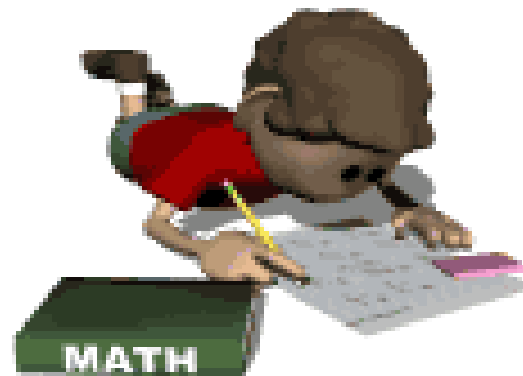
Mavzu: O'yin bolaning yetakchi faoliyati sifatida

Ajiniyoz nomidagi NDPI boshlang'ich ta'lim fakulteti 3-v kurs talabasi Azimboyeva Irodaning Umumiy psixalogiya fanidan mustaqil ishi.

Reja

- O'yin bolalarning yetakchi faoliyati.
- Oldingi va hozirgi o'yin turlari.
- Hulosasi.

- Maktabgacha yoshdagi bolalarning yetakchi faoliyati o'yindir. *Bog'cha yoshidagi bolalarning o'yin faoliyatlari masalasi aslar davomida juda ko'p olimlarning diqqatini o'ziga jalb qilib kelmoqda .*

- Bolalarda o'yin faoliyatining yana bir xususiyati o'yin jarayonida bolalarning qiladigan xatti-xarakatlari va bajaradigan rollarining ko'pincha umumiylik harakteriga ega bo'lishidir. Buni shunday tushunish kerakki bola o'zining turli tuman o'yinlarida faqat o'ziga tanish bo'lgan yolg'iz bir shafyorning hatti harakatlarigina aks etadi.

- Bog'cha yoshidagi bolalar o'zlarining o'yin faoliyatida ildam qadamlar bilan olg'a qarab borayotgan sermazmun hayotning hamma tomonlarini aks ettirishga intiladilar. Ma'lumki bolaning yoshi ulg'ayib mustaqil harakat qilish imkoniyati oshgan sari uning atrofidagi narsa va hodisalar bo'yicha dunyoqarashi kengayib boradi.

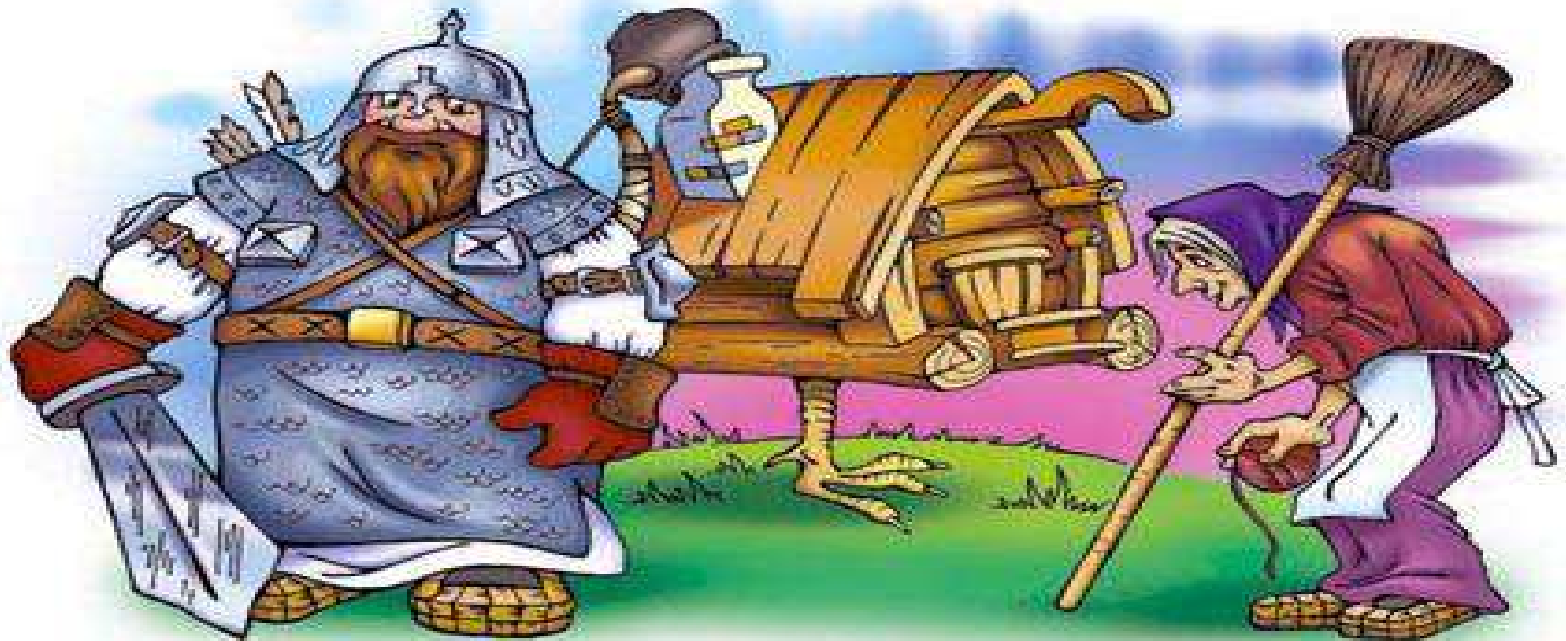

Bolalarning tobora ortib borayotgan turli ehtiyojlari bilan, ularning tor imkoniyatlari o'rtasidagi qarama-qarshilik qanday yo'l bilan hal qilinadi?

- -birinchidan: bolaning o'yin faoliyati qandaydir moddiy mahsulot ishlab chiqarishga qaratilgan faoliyat emas balki shu o'yin jarayonidagi turli harakatlarning mazmuniga bog'liq.

- -ikkinchidan: bolaning o'yin jarayonida o'z ixtiyoridagi narsalarni o'zlarini qiziqtirgan, ammo kattalargagina mansub bo'lgan narsalarga aylantirib hohlaganlaricha erkin faoliyatda bo'

- Katta bog'cha yoshida bolalar rolli o'yinlar endi o'z mavzusining boyligi va xilma –xilligi bilan farqlanadi. Bu o'yinlar jarayonida bolalarda sardorlik hususiyati yuzaga keladi. Ularda tashkilotchilik qobiliyati yuzaga kela boshlaydi, ularda malakalar shakllana boshlaydi.

Oldingi va hozirgi o'yin turlari.

- Oldingi va hozirgi o'yin turlariga keladigan bo'lsak oldinlari bolalar turli xil tabiiy o'yinlar o'nar edilar. Masalan varrak uchirish, milliy xalq o'yinlari va shu kabilar. Hozirgi kunga kelib kompyuterda turli xil o'yinlar o'ynash bilan band.

- Shuni ham takidlash joizki fan -texnika misilsiz rivojlanayotgan bizning hozirgi davrda hayratga qoldirgan narsalar bolalarga g'oya bir mo'jizadek ko'rinadi. Natijada ular ham o'zlarining turli o'yinlari jarayonida o'xshatma qilib har xil hayoliy narsalarni o'ylab topadilar. Bular shuni anglatadiki ular o'zlarining har turli o'yin faoliyatlarida faqat atroflaridagi bor narsalarni emas, balki ayni chog'da ehtiyojlarni ham aks ettiradilar.

- Bog'cha yoshidagi bolalarning o'yinlari atrofdagi narsa va hodisalarni bilish quroli bo'lishi bilan birga, yuksak ijtimoiy ahamiyatga ham ega. O'zgacha qilib aytganda o'uin qudratli tarbiya qurolidir. Bolalarning O'yinlari orqali ularda foydali, yuksak insoniy hislatlarni tarbiya qilish mumkin.

-
- Bolalarga o'yinchoqlarni berishda ularning yosh hususiyatlarini, taraqqiyot darajalarini va ayni paytda ularni ko'proq nimalar qiziqtirishini hisobga olish kerak. Bog'cha yoshidagi bolalarning o'yin faoliyati haqida gapirar ekanmiz albatta ularning ko'proq nimalarni va qanday o'yinchoqlarni o'ynashi katta ahamiyatga egadir. Ma'lumki 1-3 yoshdagi bolalar tashqi muhitni juda oz o'zlashtirgan bo'lagilar.

3-7 yoshlik davrida bolalarning asosiy faoliyati quyidagi ketma ketlikda kechadi:

- -predmetlarni o'rganish
- -individual predmetli o'yinlar
- -individual va guruhliy ijod
- -musoboqa o'yinlari
- -uy mehnati

- O'yin faoliyati bolalarni insoniyatning ijtimoiy tajribasini egallashning faol shakli bo'lgan ta'lim faoliyatiga tayyorlaydi. Odam birdaniga ijtimoiy tajribani o'zlashtirishga kirish olmaydi. Bularda yuqorida ko'rsatib o'tkanimizdek o'yi faoliyati orqali erishadi.

E'TIBORINGIZ
UCHUN
RAHMAT!

